

Шарм ва ҳаё аз нигоҳи ИСЛОМ

الحياة في الإسلام
<الطاجيكية>

Абдурахмон. А

عبد الرحمن. أ

Шарм ва ҳаё аз нигоҳи ислом

Паёмбари Худо дар ҳадиси шариф мефармояд:

عن أبي مسعود عقبة بن عمرو الأنصاري البديري - رضي الله عنه - قال: قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم -: "إن مما أدرك الناس من كلام النبوة الأولى: إذا لم تستح فاصنع ما شئت" رواه الإمام بخاري .

Аз АбуМасъуд: Уқба писари Амри ансории бадри ривоят шуда, ки гуфт: Расули Акрам (с) фармуданд: "Яқинан аз ончи ки мардум аз сухани Паёмбарони пешин дарёфтаанд ин аст, ки: Ҳаргоҳ шарм надошти ончи хости анҷом бидеҳ". Ҳадисро имом Бухори ривоят карда аст.

Дар ин ҳадиси шариф Паёмбари Худо ишора намуданд ки ин сухани дар боло зикр шуда яке аз фармудаҳои Паёмбарони гузашта аст, ки насл ба насл ва забон ба забон гуфта шуда ва то ба ман расида аст. Ва маънояш чунин аст ки: Шарму ҳаё дар тамоми шариятҳо писандида ва мавриди ситоиш буда аст, пас ҷумла ба чунин маъност ки: Агар шарму ҳаё надошта боши, ки туро аз муҳаррамот манъ намояд, ҳарчи меҳоҳи анҷом бидеҳ, зеро барои худ бадбахтиро оварда азоби бадеро омода месози.

Аллоҳ таъоло низ дар китоби покаш мефармояд:

﴿اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ [فصلت: ٤٠]

“Ҳарчи меҳоҳед бикунед, ҳамонро $\bar{y}$ (Аллоҳ таъоло) ба ончи мекунад биност”.

Сураи Фуссилат 40

Дар тафсири Анворул Қуръон дар шарҳи ин оят омада аст: "Пас шуморо дар баробари ончи мекунад ҷазои муносиб медиҳад, Заҷҷоҷ мегуяд: Лафзи (иъмалу: Ба маънои ҳарчи меҳоҳед бикунед)

лафзи амр аст ва маънои таҳдиди сахтро медахад". (Тафсири Анворул Қуръон\ ҷ5\ сураи Фуссилат).

Ҳаё хулқест ки Паёмбари Худо дар ҳадисҳои зиёде фазилаташро баён карда аст, аз он ҷумла Паёмбари Худо мефармояд:

عن عمران بن حصين عن النبي - صلى الله عليه وسلم - قال: "الحياء لا يأتي إلا بخير" متفق عليه.

Имрон писари Ҳусайн аз Паёмбари Худо (с) ривоят мекунад ки фармуданд: "Шарму ҳаё ҷуз хайру хуби чизеро пеш намеорад". (Бухори ва Муслим)

Аз Абдуллоҳ писари Умар (р) ривоят аст, ки Паёмбари Худо (с) фармуданд:

عن عبد الله بن عمر - رضي الله عنهما - أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: "فإن الحياء من الإيمان". رواه البخاري ومسلم.

"Яқинан ҳаё аз имон аст". (Бухорӣ ва Муслим)

Дар ҳадиси дигаре ки имом Муслим онро ривоят карда аст Паёмбари Худо (с) мефармояд:

عن أبي هريرة - رضي الله عنه - أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: "الحياء خير كله". رواه مسلم.

"Ҳаё, ҳамааш хайр ва хуби аст". (Муслим)

Ибни Аббос (р) дар ҳадиси дигаре аз Паёмбари Худо(с) ривоят карда аст, ки фармуданд:

عن ابن عباس - رضي الله عنه - قال: قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم -: "الحياء والإيمان في قرن. فإذا نزع الحياء تبعه الآخر".

"Ҳаё ва имон ҳамроҳанд, ҳаргоҳ ҳаё рафт имонҳам ба дунбол он меравад".

Ҳаё бар ду навъ аст:

Якум: Ҳаёи табиғӣ ки ҳамроҳи табиғати инсон мебошад ва ин дар ҳақиқат беҳтарин ахлоқ аст, ки Аллоҳ таъоло ба банда ато

мефармояд, зеро ҳаёи табиғист ки инсонро аз бадихо ва ахлоқи паст нигоҳ медорад ва ӯро соҳиби ахлоқи хуб мегардонад.

Дуюм: Ҳаёи иқтисоби (ба даст овардашуда) аст, ки аз шиносои Аллоҳ таъоло ва донишгари бузургияш ва бо наздик будан бо ӯ таъоло ба даст меояд. Ва инҳам бузургтарин хислатҳои имон аст.

Аз Абдуллоҳ ибни Масъуд (р) ривоят аст, ки Пёмбари Худо (с) фармуданд:

عن عبد الله بن مسعود قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "الاستحياء من الله حق الحياء أن تحفظ الرأس وما وعى، والبطن وما حوى، ولتذكر الموت والبلى" رواه الترمذي .

"Шарму ҳаё доштан аз Аллоҳ таъоло чунон аст ки сар ва ончики дар он аст нигоҳдори, шикам ва ончи ки дар шикам аст нигоҳдори, ва инки рузҳои марг ва пусиданиро ба ёд биёри". (Тирмизӣ)

Нигоҳдории сар ба маънои фармонбардори аз Аллоҳ таъоло ва фикру гумони хуб ва шойста дар бораи Аллоҳ таъоло ва амрҳои мебошад.

Нигоҳ доштани ончики дар сар аст монанди нигоҳ доштани чапм аз муҳаррамот, ва нигоҳдории гуш аз дуруғ ва гуфтори бад ва суханони нораво.

Ва нигоҳдории шикам ва ончи дар он аст, аз хуроки ҳаром ва кори ҳаром, нигоҳдории даҳон аз гуфтори нораво, ва нигоҳдории шармгоҳ аз кори ҳаром ба монанди зино.

Ба ёд овардани марг зеро марг ногаҳон бар сари инсон меояд ва бар касе замонате дар ихтиёри марг нест. Агар инсон яқинан бидонад ки фардо мемирад албатта кори хубро то фардо анҷом медиҳад, Пас марг ҳатми аст ва вақташ номаълум мебошад барои ҳамин инсон бояд ҳамеша барояш омодаги дошта бошад ва омодаги барои марг албатта дар анҷом додани корҳои хайр мебошад.

